

Foci, srácok satöbbi

DÉNES FERENC | SPORTKÖZGAZDÁSZ

Állítólag nem lehet kétszer ugyanabba a folyóba lépni, nekünk mégis sikerült.

Amikor Schäfer a 67. percben másodszorra is megszerezte a vezetést Münchenben, a stadion kétharmada egy emberként üvöltött fel és ugrott talpra. Csakhogy a magyar középpályás Münchenben rúgta a gólt, a szurkolók a Puskás Arénában ölelgették egymást, ahol történetesen egy másik mérkőzés, a Portugália–Franciaország csoportmérkőzés zajlott. „Ria! Ria! Hungária!” – zendítettünk rá, és velünk együtt nevettek és ordítottak a mögöttünk ülő francia srácok és a mellettünk táborozó kis portugál csoport. Akkorra már jól összebarátkoztunk. Igazság szerint mi is, ők is nagyon unták a budapesti mérkőzést, amely annyira békés mederben csordogált, hogy egy ilyen néhány évtizeddel ezelőtt, amikor utoljára ültem kettős rangadón az előd Népstadion lelátóján, sima bundameccsnek gondoltunk volna. Ezért sem esett nehezünkre, hogy a nem kis szerencsével megszerzett, drága helyünkkel mit sem törődve vagy negyvenezer emberrel közösen az egy időben zajló másik meccs eseményeit kövessük a telefonunkon. Cristiano, Jota, Mbappé, Pogba és a többi aranylábú nem is nagyon értette, mi van. Pedig rém egyszerű: nyár volt, boldogság, ünnep.

Sok tízezeren vártuk, reméltük ezt az örömet a részben magyar rendezésű labdarúgó-Európa-bajnokságtól. Ha a pandémia negyedik hulláma most nem figyelmeztetne minket, mára talán el is felejtettük volna, milyen volt a bezárt élet tavasszal. Lehet, hogy kevesen emlékeznek rá, milyen ádáz közéleti viták – értsd: Facebook-poszt-háborúk és kommentcsaták – folytak arról, hogy az egész oltási kampány csak azért van, hogy Magyarország telt házas Eb-t rendezhessen, és hogy a kormányzat a Magyar Labdarúgó Szövetséggel együtt milyen súlyos egészségügyi kockázatot vállal a tömegrendezvénnel. A kockázat valós volt, a félelmek megalapozottak, de szerencsére azok az elemzések is, amelyek azt mondták, júniusra nagy esély van arra, hogy megfelelő biztonsági intézkedésekkel ne legyen számottevő negatív egészségügyi következménye a szurkolásnak. Nem is lett.

Annál több haszonnak lehettünk részesei. Újranyitottak a kocsmák mint a szurkolás elengedhetetlen és kultikus

helyei, ismét megtelt a város jókedvű turistákkal, a nyárnak, a jó időnek és nem kicsit a futballnak köszönhetően újra szabadnak érezhettük magunkat. Én bizonyosan így voltam vele. Semmilyen atrocitásnak nem voltam részese, sem tanúja, a barátaimtól, ismerőseimtől sem hallottam ilyesmiről. Normális körülmények között – de hol vagyunk mi attól? – szót sem érdemelne, de úgy hozta a „divatmániám”, hogy a magyar–francián sikerült rózsaszínű pólóban tiszteletemet tennem. A Carpathian Brigade csatolt részei között ülve mégis mindössze egyetlen „inzultus” ért: Fiola góljánál ömlött a sör rám, mint a záporosó. Istenem, milyen boldog is voltam!

Kár, hogy a saját élményeim, benyomásaim, de mások elemzése alapján is rendkívül sikeres magyar Eb-rendezés kapcsán erről kell beszélni. A torna után ugyanis derűre jött a ború, a sörzaporra a jégeső. Az Európa-bajnokság, majd az ősz egyértelművé és legitimé tette a közvetlen politikai irányzatok, akaratok és elvek érvényre jutását a labdarúgásban. Sokáig és nagyon észszerű okok miatt küzdöttek a jelenség ellen az UEFA és a FIFA futballburokratái – a labdarúgás összeköt, a politikai véleménykülönbségek elválasztanak –, de amikor a politikai befolyás elleni harcuk már nem tűnt megnyerhetőnek, élére álltak a politikai értékeket és üzeneteket is közvetítő társadalmi mozgalmaknak. A rendezvény ideje alatt Noé jelét, a szivárványt vette fel például az UEFA logója, és az Eb-szponzorok egy része szakmailag meglehetősen furcsa lépéssel menet közben változtatta meg a hirdetési színvilágát, szintén a szivárványszíneket előtérbe helyezve. A labdarúgás érintettjei közül többen is fontosnak tartották, hogy magyar törvényekről véleményt mondjanak. Tehették, hiszen Magyarországon a vélemény szabad – ellentétben például Azerbajdzsánnal, ahol a Bakuban rendezett harmadik nyolcaddöntőn, a Csehország–Dánia mérkőzésen eltűnt minden szivárvány. A Rómában ugyanaznap rendezett negyedik meccsen azonban visszatért a sokszínűség, nyilván azért, mert a vallási megoszlását tekintve 97 százalékban muzulmán Azerbajdzsánban minden

**„A labdarúgás
összeköt, a politikai
véleménykülönbségek
elválasztanak”**

A magyar válogatott tagjai a szurkolók előtt a Németország–Magyarország mérkőzés végén a müncheni Allianz Arénában június 23-án

rendben a kisebbségi jogokkal, ott nem kell küzdeni ezekért, Olaszországban és Magyarországon viszont igen. Hát persze...

De a labdarúgást illetően megvan a saját bajunk is, nem szorulunk arra, hogy mások büntessenek minket. Az Eb utáni időszak elhozta a sajnálatosan már szokásos magyar futballószót. A Ferencvároson kívül megint csont nélkül kiestek csapataink a nemzetközi kupákból, és a Fradinak sem sikerül elérnie a Bajnokok Ligája-főtáblát, az Európa-liga csoportkörében az utolsó meccsig pontot sem szerzett. A bajnok mellett a kis költségvetésű Kisvárdá, Paks és Mezőkövesd, valamint a hozzájuk hasonlóan csekély szurkolóbázissal rendelkező Puskás Akadémia húzza a bajnokságot, Franzstadton kívül csak Debrecenben volt értelmezhető nézőszám – 25-30 százalékos kapacitáskihasználással –, fogytak és cserélődtek az edzők. Az angoloktól kaptunk egy négyest a nemzeti stadionban, Albánia válogatottja oda-vissza verte a mieinket, és eldőlt: jövőre szokás szerint csak a televízió nézi nemzeti csapatunk a világbajnokságot.

Állítólag nem lehet kétszer ugyanabba a folyóba lépni, nekünk mégis sikerült. 2016-ban már egyszer előadtuk ugyanezt, akkor Andorra teljesítette be a végzetünket. Ahogy öt évvel ezelőtt, idén sem sikerült egy sikeres Eb-szereplés után előrevinni a magyar labdarúgás szent ügyét. Személyesen meglep, hogy az az MLSZ, amely nagyszerűen tervezte meg és vitte végig a magyar labdarúgás strukturális átalakítását, szedte rendbe a futballtermelési folyamatot-

kat, rendezte az ágazat pénzügyeit, másodszor is nagyon benézte ezt. 2016-ban, amikor három évtized után először szerepeltünk világversenyen, egyedül Dárdai Pálnak volt javaslata arról, hogy a lelkesedéssel, a hirtelen pozitívvá vált közhangulattal kezdeni kellene valamit – még akkor is, ha az általa javasolt eszköz, az ingyenes mérkőzéslátogatás nem volt túl jó ötlet. 2021-ben már ötlet sem volt. A döntéshozók biztos úgy gondolták, a sikeres rendezvény, a viszonylagos jó szereplés önmagáért beszél, van Marco Rossink, Szoboszlai Dominikunk, a jó bornak nem kell cégér. Dehogynem kell!

Különösen, hogy nem is annyira jó az a bor, kicsit kaparja a torkot. Mérkőzésre járó, a magyar focit követő emberként látom és érzékelem, összességében sokkal jobb lett a magyar futballszórakozás, nem kis részben a stadionok megépülésének köszönhetően. Jobb a kiszolgálás, nézhetőbbek a televíziós közvetítések, nagyszerű élmény volt az Európa-bajnokság. A játék fejlődése azonban mintha megtorpant volna. A megelőző két évben úgy láttam, és vállaltam is ebbéli véleményem, hogy érdekesebb, jobb lett az is, ami a pályán történik, nemcsak az, ami annak környékén. Ma nem látom, hogy azóta sikerült volna továbblépni.

2021 karácsonyán nehéz mit mondani a magyar futballról – túl azon, hogy szeretem. Szeretem a fű illatát, a napfényt és az esőt, a stadionokat, az emlékeket, a zsíros kenyeret lila hagymával, a beszélőket, a sztorikat előtte, közben, utána a haverokkal egy korsó sör mellett. A játék meg olyan, amilyen.

|||